

Program wychowawczo - profilaktyczny

SZKOŁA PODSTAWOWA

IM. LOTNIKÓW POLSKICH W KLWOWIE

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dn. 14 grudnia 2016r Prawo oświatowe (tj. Dz.U z 2023r poz. 900 ze zm.)
Zgodnie z art. 26 w/w ustawy szkoła realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:*
  - *treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz*
  - *treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.*
- *Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).*
- *Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.*
- *Statut Zespołu Szkół Samorządowych w Klwowie.*

Wprowadzenie do programu.

Szczególną rolę w kształtowaniu oraz wychowaniu młodego pokolenia odgrywa rodzina. Jest ona pierwszym i niezastąpionym środowiskiem, w którym dziecko rozwija swoją osobowość. Szkoła może jedynie wspierać te działania. Zadania wychowawczo - profilaktyczne szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

Program wychowawczo - profilaktyczny uwzględnia wytyczne polityki oświatowej państwa na dany rok szkolny oraz wyniki diagnozy przeprowadzonej w społeczności szkolnej. Ankietowani za najważniejsze wartości uznali: szacunek, prawda, kultura słowa, samodzielność, praca nad sobą, wrażliwość na krzywdę innych, przyjaźń, szczerść, sprawiedliwość, miłość życzliwość,

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców, nauczycieli wszystkich przedmiotów, pedagoga, pedagoga specjalnego we współpracy z pozostałymi pracownikami szkoły, rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Rozdział 1. Misja i wizja szkoły.

Misja szkoły

1. Stwarzać wszystkim uczniom takie same warunki i szanse na radosne dzieciństwo i rozwój w sferze psychicznej, społecznej, fizycznej i duchowej.
2. Budzić szacunek do polskiego dziedzictwa kulturowego oraz rozbudzać patriotyzm i dumę z dorobku pokoleń.
3. Przygotować młodzież do życia we współczesnym świecie przestrzegając przed zagrożeniami. Przeciwdziałać uzależnieniom, niedostosowaniu społecznemu, zaburzeniom emocjonalnym i cyberprzemocy.
4. Przygotować ucznia do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia.
5. Kształcić umiejętności i zachowania wpływające na zdrowy styl życia oraz rozwijać postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.
6. Zapewnić uczniom poczucie bezpieczeństwa.
7. Kształtować nawyki kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi, respektowania norm społecznych, postaw i wychowanie do wartości.
8. Wdrażać do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.

Wizja szkoły

Nasza szkoła to placówka przyjazna uczniom, przygotowującą ich do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Niniejszy program wychowawczo- profilaktyczny ukierunkowany jest na ich potrzeby. Jego realizacja ma umożliwić uczniom wszechstronny rozwój, by wyrosli na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze technologii informacyjnej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. Podejmujemy działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, swojego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami naszej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Dbamy o rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszych wyborów. Realizujemy działania mające na celu zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, rozwiązywanie konfliktów, podejmowanie interwencji profilaktycznej, reagowanie w sytuacjach kryzysowych.

Rozdział 2. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Założenia ogólne.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** - zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia; podejmowanie zachowań prozdrowotnych,

- 2) **psychicznej** - budowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) **społecznej** – kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, dbałości o środowisko, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. COVID – 19),
- 4) **aksjologicznej** - zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta przyjmuje formę pogadanek, zajęć warsztatowych, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także inne formy, uwzględniające wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Zadania:

- 1) Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia.
- 2) Kształtowanie wrażliwości na prawdę, dobro i piękno, właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego.
- 3) Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną poprzez edukację patriotyczną i poznawanie polskiej kultury.
- 4) Rozwijanie i wspieranie wolontariatu.
- 5) Uświadamianie istotnych problemów społecznych (prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska).
- 6) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji międzyludzkich.
- 7) Uwzględnianie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów w ramach wsparcia psychologiczno – pedagogicznego (szczególnie w sytuacjach kryzysowych).
- 8) Uświadamianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą i substancjami psychoaktywnymi.

Cele szczegółowe:

Uczeń naszej szkoły:

- 1) jest grzeczny, kulturalny, życzliwy, prawdomówny, okazuje szacunek dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- 2) potrafi komunikować się z innymi i udzielać pomocy,
- 3) jest tolerancyjny wobec innych,
- 4) jest odpowiedzialny,
- 5) jest przyjazny i empatyczny w stosunku do drugiego człowieka,
- 6) potrafi rozwiązywać konflikty,
- 7) potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach),
- 8) jest asertywny potrafi dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,

- 9) godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- 10) kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,
- 11) czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym,
- 12) odróżnia dobro od zła,
- 13) jest świadomy zagrożeń związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych oraz nadmiernym korzystaniem z urządzeń cyfrowych,
- 14) dba o środowisko, higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- 15) rozwija swoje zdolności i zainteresowania, jest kreatywny, samodzielny,
- 16) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.

Model absolwenta.

Absolwent jest:

- 1) dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych,
- 2) człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości,
- 3) człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, nie ulegającym nałogom, kierującym się zasadami moralnymi,
- 4) człowiekiem dbającym o kulturę języka, własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, dobro, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki,
- 5) człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.
- 6) człowiekiem przestrzegającym zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.

Diagnoza sytuacji wychowawczej.

W szkole przeprowadzana jest diagnoza środowiska na podstawie:

- 1) badań ankietowych skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników administracji i obsługi,
- 2) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- 3) obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika, sprawozdań wychowawców.

W wyniku diagnozy, obserwacji i ewaluacji programu wychowawczo –profilaktycznego stwierdzono, że należy zwrócić uwagę na:

- 1) motywowanie uczniów do nauki, aktywnego uczestnictwa w zajęciach, samodzielności, wskazywanie uczniom korzyści wynikających z obowiązku nauki oraz wspieranie ich w pokonywaniu trudności i problemów,

- 2) panowanie nad emocjami i właściwą komunikacją interpersonalną, kształtowanie postaw asertywnych,
- 3) podejmowanie działań na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia, profilaktyki uzależnień, agresji i przemocy, cyberprzemocy.
- 4) dbanie o dobrostan psychiczny uczniów,
- 5) podejmowanie działań mających na celu prawidłowe budowanie relacji rówieśniczych m.in. poprzez organizację zajęć integrujących grupę,

Kryteria efektywności.

- 1) Program ma wpływać pozytywnie na wszystkich uczniów naszej szkoły.
- 2) Program wychowawczo - profilaktyczny jest realizowany przez wszystkich nauczycieli. Treści programowe są uwzględniane w planach pracy wychowawców klasowych.
- 3) Rodzice uczniów współpracują ze szkołą przy opracowaniu i realizacji programu.

W naszej szkole stwarzamy uczniom atmosferę akceptacji siebie. Uczymy ich samodzielności w działaniu. Nasi uczniowie słyszą pochwały i potrafią stawiać sobie nowe cele. W szkole czują się bezpiecznie. Dzieci z trudnościami w nauce otoczone są opieką, pomocą i wsparciem.

Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1) Dyrektor szkoły:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwiania uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;

2) Pedagog/pedagog specjalny:

- a) diagnozuje problemy wychowawcze,
- b) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- c) wspiera nauczycieli i rodziców w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- d) podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci,
- e) realizuje działania z zakresu doradztwa zawodowego
- f) współpracuje z Policją, sądem dla nieletnich, PPP, PCPR, GOPS.

3) Nauczyciel:

- a) troszczy się o harmonijny rozwój ucznia,
- b) wprowadza go w świat wiedzy,
- c) uczy odnoszenia do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenia potrzebnych doświadczeń i nawyków,
- d) uczy rozwiązywania problemów w sposób twórczy,
- e) uczy poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- f) stwarza sytuacje, w których uczeń rozwija wszystkie sfery swojej osobowości,
- g) rozwija zdolność dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności przyczynowo – skutkowych, funkcjonalnych, czasowych i przestrzennych itp.
- h) pozytywnie motywuje uczniów do nauki i pracy nad sobą,
- i) dąży do tego, aby być autorytetem, doradcą i przewodnikiem,
- j) bezwarunkowo akceptuje ucznia jako osobę, natomiast warunkowo jego postępowanie.

4) Wychowawca klasy:

- a) zapewnia uczniom i ich rodzicom wszechstronną informację na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych przez nią działań oraz postępów uczniów, zapoznaje z regulaminami i programami realizowanymi w szkole,
- b) integruje zespół klasowy,
- c) wdraża do samodzielności i odpowiedzialności,
- d) przygotowuje uczniów do aktywnego udziału w życiu społecznym,
- e) pomaga odkrywać godność człowieka,
- f) inspirowa i wzmacnia współpracę z rodzicami,
- g) wspiera rodziców w procesie wychowania,
- h) podejmuje problemy, zagadnienia adekwatne do potrzeb klasy i indywidualnych uczniów,
- i) pomaga w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji,
- j) podejmuje działania mające na celu zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, rozwiązywanie konfliktów, podejmowanie interwencji profilaktycznej, reagowanie w sytuacjach kryzysowych.
- k) propaguje zdrowy i higieniczny styl życia.

5) Rodzice:

- a) współtworzą program wychowawczo – profilaktyczny,
- b) uczestniczą w zebraniach i konsultacjach indywidualnych z wychowawcami i nauczycielami,
- c) biorą udział w warsztatach/spotkaniach organizowanych przez wychowawców i specjalistów, które poświęcone są zagadnieniom wychowawczym i profilaktycznym,

- d) uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach,
- e) uczestniczą w charakterze opiekuna, w wycieczkach szkolnych i imprezach organizowanych przez szkołę,
- f) utrzymują systematyczny kontakt z wychowawcą, w celu uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole,
- g) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwanie nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu).

Obszar - cel	Zadania klasy I - III	Formy i sposób realizacji	Uwagi
Zdrowie - edukacja zdrowotna	Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy na temat prawidłowego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, • kształcenie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych wśród najmłodszych poprzez pogadanki, udostępnianie materiałów profilaktycznych, • realizacja programów, akcji dotyczących zdrowia (np. Nie pal przy mnie proszę – klasa I, Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży, Program dla szkół – klasy I - III). 	
	Zachęcanie i wspieranie uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w rozgrywkach sportowych, • Mini Olimpiada lekkoatletyczna, • zabawy i gry ruchowe, • zajęcia na temat wpływu aktywności ruchowej na prawidłowy rozwój. 	
	Ochrona przyrody i klimatu.	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności na rzecz ochrony przyrody, uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. • akcja Sprzątanie Świata. 	
	Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, • indywidualne rozmowy, zajęcia integrujące, zajęcia z pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem. • współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną. 	
	Pomoc i wsparcie dla uczniów i rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> • bieżące informowanie rodziców, opiekunów o sytuacji dziecka w szkole, • indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem, • spotkania tematyczne, konsultacje dla rodziców, udostępnianie materiałów i przekazywanie np. linków do szkoleń / webinarów dla rodziców • podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności i eliminowania zagrożeń, • zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, regulaminami i programami, 	

		<ul style="list-style-type: none"> • udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. • udostępnianie materiałów tematycznych. 	
	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, • konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”. 	
Relacje-kształtowanie postaw społecznych.	Wzajemne poznanie się.	<ul style="list-style-type: none"> • zabawy integrujące grupę, zespół klasowy, • udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. 	
	Podstawowe umiejętności komunikacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych, • obserwacja zachowań na tle rówieśników (diagnoza dojrzałości szkolnej). 	klasa I
	Przestrzeganie obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie klasowych regulaminów, kontraktów, • pogadanki na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka, • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej, • wdrażanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych. 	
	Prawa i obowiązki ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie ze Statutem Szkoły, regulaminami i programami oraz prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 	
	Rozwijanie empatii.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, • rozwiązywanie konfliktów i sporów – mediacje. 	
Kultura – wartości, wzory, normy zachowań. ukierunkowane na dobro, prawdę i piękno.	Postawa obywatelsko – patriotyczna.	<ul style="list-style-type: none"> • kultywowanie tradycji związanych z najbliższą okolicą, regionem, krajem, • poznanie symboli narodowych i europejskich, • udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 	
	Wrażliwość estetyczna - kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury.	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, • wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. 	
	Poczucie własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości, ekonomii oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w konkursach szkolnych i poza szkolnych, akcjach, imprezach, projektach, wycieczkach, • pogadanki, prelekcje, scenki sytuacyjne uczące zarządzania finansami. 	
	Szacunek do drugiego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw, 	

		<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów. 	
	Dbałość o język i kulturę słowa.	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzi (np. Dzień Języka Ojczystego). 	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).	Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.	<ul style="list-style-type: none"> organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa w szkole i w drodze do szkoły. Spotkania z policjantem, realizacja programów o tematyce bezpieczeństwa (Akademia Bezpiecznego Puchatka – klasa I), zapoznanie uczniów z ważnymi telefonami alarmowymi, z zasadami udzielania pierwszej pomocy, zapoznanie z zasadami BHP na zajęciach, Instrukcją po ogłoszeniu ewakuacji. 	
	Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów z uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz analizy informacji dostępnych w sieci.	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów (np. Dzień Bezpiecznego Internetu), udostępnianie materiałów dotyczących bezpieczeństwa. 	
Obszar - cel	Zadania klasy IV -VIII	Formy realizacji	Uwagi
Zdrowie i edukacja zdrowotna.	Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia oraz kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	<ul style="list-style-type: none"> organizacja wycieczek, spotkań, konkursów, wystaw i spektakli profilaktycznych, uczestnictwo w programach prozdrowotnych (np. Program dla szkół – klasy IV - V, Trzymaj formę - klasy IV - VII, Znajdź właściwe rozwiązanie – Klasy VI - VII, Gotuj się na zmiany IV – VII, Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży – klasy IV – VII, Bieg po zdrowie klasa IV), organizowanie i udział w zawodach sportowych i innych formach rekreacji, udział uczniów w dodatkowych zajęciach, spotkania tematyczne promujące zdrowie, np.: pielęgniarka, położna, pogadanki na godzinach wychowawczych i innych na temat przemian zachodzących w organizmie w okresie dorastania oraz wpływu aktywności ruchowej na 	

		<p>prawidłowy rozwój,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania zasad higieny osobistej , • udostępnianie materiałów profilaktycznych. 	
	Zachęcanie i wspieranie uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie elementów ruchu na różnych zajęciach, • organizowanie i udział uczniów w zawodach sportowych i innych formach rekreacji, • zajęcia dotyczące wpływu aktywności ruchowej na prawidłowy rozwój ucznia. 	
	Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości, akceptowania własnych ograniczeń i niedoskonałości, pokonywanie własnych słabości.	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki na godzinach wychowawczych, • zajęcia integracyjne, • warsztaty z psychologiem i pedagogiem /pedagogiem specjalnym • udział w apelach, uroczystościach. 	
	Kształtowanie postaw proekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w akcji „Sprzątanie świata”, w konkursach, programach, (np. Działaj z ImPeTem – klasy IV – VII), zbiórka plastikowych nakrętek , • pogadanki tematyczne na temat dbałości o środowisko, segregacji odpadów, • udostępnianie materiałów o tematyce ekologicznej. 	
	Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu i sposobach zachowania w sytuacjach stresowych.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dotyczące asertywności, budowania właściwych relacji w grupie rówieśniczej, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresowych, • współpraca z PPP, pedagogiem, pedagogiem specjalnym. 	
Relacje - kształtowanie postaw społecznych ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno.	Dbanie o właściwe partnerskie relacje pomiędzy członkami swojej społeczności.	<ul style="list-style-type: none"> • działania zmierzające do integracji społeczności szkolnej w formie spotkań klasowych, imprez (np.: Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka), wycieczki. 	
	Stwarzanie warunków do samorządowego działania uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie inicjatyw uczniowskich (wybór samorządów klasowych, wybory do samorządu szkolnego), • organizacja życia kulturalnego w szkole (np.: Andrzejki, Walentynki, Dzień Wiosny). 	
	Wspieranie rozwoju psychicznego, społecznego i emocjonalnego.	<ul style="list-style-type: none"> • ukazywanie znaczenia wartości, zasad moralnych dla rozwoju osobistego człowieka, kształtowania się relacji między ludźmi, • uczestnictwo w akcjach charytatywnych, • prowadzenie zajęć, rozmów indywidualnych, • umożliwienie korzystania z pomocy specjalistów, • kształtowanie umiejętności redukowania lęku w sytuacjach kryzysowych, 	

		<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. 	
	Rozwijanie poczucia własnej wartości i odpowiedzialności za siebie i innych oraz umiejętności samooceny.	<ul style="list-style-type: none"> • szerokie stosowanie wzmocnienia pozytywnego w uzasadnianiu oceny pracy ucznia, • przeprowadzenie zajęć dotyczących samooceny i akceptacji samego siebie, • rozmowy o zainteresowaniach uczniów. 	
	Kształtowanie właściwych postaw uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dotyczące asertywności, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych (np. agresja, przemoc), budowanie osobistego i grupowego systemu wsparcia m.in. poprzez organizację zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych, • opiniowanie przez uczniów zachowań własnych lub kolegów w różnych sytuacjach (ocena zachowania – semestralna i końcoworoczna) • wyrabianie umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów, • wpajanie zasad właściwego zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach, w kontaktach z różnymi osobami, • taktowne i poprawne odnoszenie się do pracowników i do siebie nawzajem, • upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. zajęcia integrujące w klasach). 	
	Podejmowanie inicjatyw na rzecz potrzebujących.	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzeganie potrzeb i niesienie pomocy innym ludziom, np.: wolontariat, akcje charytatywne. 	
	Aktywny udział rodziców w życiu szkoły, uwzględnianie i wykorzystywanie ich inicjatyw.	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z Radą Rodziców w ramach jej kompetencji, • współdecydowanie rodziców w sprawach szkoły i uczestniczenie w podejmowanych działaniach, • angażowanie rodziców w organizowanie imprez i uroczystości szkolnych i klasowych, • zachęcanie rodziców do występowania z własnymi inicjatywami. 	
	Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez udzielanie wsparcia dla uczniów i rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> • informowanie rodziców o postępach dydaktycznych i wychowawczych uczniów (spotkania szkolne, klasowe, • indywidualne konsultacje, rozmowy telefoniczne, dziennik elektroniczny, wyznaczone godziny dostępności nauczycieli dla uczniów i ich rodziców). • prelekcje, warsztaty, udostępnianie materiałów i przekazywanie linków do szkoleń / webinarów dla rodziców. 	

		<ul style="list-style-type: none"> współpraca z osobami i instytucjami, np.: policja, pielęgniarka, psycholog, pedagog, SANEPID, GOPS, PPP. prorowadzenie zajęć wychowania do życia w rodzinie, realizacja programu profilaktyki uniwersalnej Unplugged, oraz programu Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej. 	
	Rozwijanie świadomości uczniów dotyczących roli autorytetów.	<ul style="list-style-type: none"> udział uczniów w obchodach „Dnia Patrona” pogadanki na godzinach z uczniami, pedagogiem, psychologiem, kampania (Bądźmy poszukiwaczami autorytetu – klasa V). wystawa i zajęcia edukacyjne poświęcone rodzinie Ulmów i innym Polakom ratującym Żydów podczas II wojny światowej. 	
	Wdrażanie do życia w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> rozmowy na temat roli i wartości rodziny w życiu człowieka i relacji w niej panujących, spotkania i pogadanki na temat przemian zachodzących w organizmie w okresie dorastania. 	
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań ukierunkowane na prawdę, dobro i piękno.	Kształtowanie zasad dobrego zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> wpajanie zasad dobrego zachowania w różnych okolicznościach, miejscach oraz okazywania szacunku wobec innych osób, dbanie o własny wygląd, strój odpowiedni do okoliczności, kulturę osobistą oraz poprawność językową. udostępnianie materiałów. 	
	Wyrobienie nawyku systematycznego uczęszczania na zajęcia.	<ul style="list-style-type: none"> systematyczne monitorowanie absencji uczniów na zajęciach , prorowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami i ich rodzicami, kontynuowanie nagradzania uczniów ze 100% frekwencją, 	
	Motywowanie uczniów do nauki.	<ul style="list-style-type: none"> uczenie różnych technik uczenia się, indywidualne podejście do ucznia, stosowanie pozytywnych wzmocnień, 	
	Rozwijanie pasji i zainteresowań.	<ul style="list-style-type: none"> pogadanki na g. wychowawczych uświadamiające rolę zainteresowań w życiu ucznia, organizacja wycieczek, ognisk, dyskotek, gier i zabaw popularyzujących alternatywne formy spędzania czasu wolnego, koła zainteresowań, spotkania, pokazy, prezentacje multimedialne. 	
	Ukształtowanie człowieka właściwie reagującego w różnych sytuacjach życiowych.	<ul style="list-style-type: none"> właściwe reagowanie na krytykę, opinie i sugestie innych; wyrobienie umiejętności wyrażania swoich opinii, myśli i odczuć oraz właściwego ich nazywania, pogadanki na g. wychowawczych, zajęcia ze specjalistami. 	
	Kształtowanie postaw patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> poznanie ceremoniału szkoły, symboli narodowych, udział w imprezach upamiętniających rocznice i święta 	

		<p>państwowe, obchody święta szkoły (wystawy tematyczne, konkursy przybliżające patrona szkoły, zwiedzanie miejsc związanych z lotnictwem), porządkowanie grobów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z historią miejscowości, szkoły. 	
	Kultywowanie tradycji i obyczajów świątecznych w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja klasowych Wigilii, przygotowanie: Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Dziecka, Festynu Rodzinnego, • wycieczki konkursy, gazetki tematyczne, plakaty. 	
	Kreowanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku.	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo szkoły w obchodach uroczystości państwowych i kościelnych na szczeblu lokalnym, • udział w konkursach i zawodach sportowych. 	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia, przestrzeganie przepisów BHP w szkole i poza nią. Dbałość o bezpieczeństwo uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie ze Statutem Szkoły, regulaminami i programami oraz prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka, • zapoznanie uczniów i rodziców z procedurami i regulaminami dotyczącymi bezpieczeństwa w szkole i poza nią, • zapewnienie bezpieczeństwa uczniom poprzez zorganizowanie opieki świetlicowej, monitoring, dyżury nauczycieli w czasie przerw • prowadzenie próbnych ewakuacji budynku. 	
	Organizacja różnorodnych zajęć związanych z uświadamianiem przed zagrożeniami i nabywaniem bezpiecznych zachowań.	<ul style="list-style-type: none"> • realizowanie programów, przeprowadzanie pogadanek, spotkań dotyczących bezpieczeństwa dzieci w różnych miejscach i sytuacjach, nauka udzielania pierwszej pomocy, odpowiedniego zachowania w stosunku do rówieśników, osób młodszych i starszych, modelowanie postaw asertywnych w relacjach z rówieśnikami, osobami dorosłymi, • przeprowadzenie ankiet m.in. na temat bezpieczeństwa uczniów. 	
	Udzielanie pomocy uczniom.	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z zakresem działalności Rzecznika Praw Dziecka oraz z innymi instytucjami udzielającymi pomocy w trudnych sytuacjach, • reagowanie w sytuacjach kryzysowych, • zapobieganie problemom wynikającym np. z wyjazdów rodziców (m. in. w celach zarobkowych), zapewnienie opieki psychologicznej uczniom, • dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach 	

		nieletnich.	
	Zapobieganie uzależnieniom od substancji i środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania, pogadanki, warsztaty na temat uzależnień (ze szczególnym uwzględnieniem spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych, napojów energetycznych) • udział w konkursach, przygotowanie gazetek tematycznych, zabaw profilaktycznych, • ankieta m.in. „Uzależnienia”, • udostępnianie materiałów profilaktycznych. 	
	Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów z uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz analiza informacji dostępnych w Internecie ze zwróceniem uwagi na wykorzystanie sztucznej inteligencji.	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci, • kształtowanie postaw asertywnych, • udział w konkursach, przygotowanie gazetek tematycznych, Dzień Bezpiecznego Internetu, • przeprowadzanie zajęć oraz uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych (np. cyberprzemoc, sztuczna inteligencja), • udostępnianie materiałów profilaktycznych, • ankieta „Urządzenia cyfrowe”. 	

Działania o charakterze profilaktycznym przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej skierowane do rodziców:

- konsultacje z pedagogiem/ pedagogiem specjalnym i nauczycielami,
- spotkania ze specjalistami w formie konsultacji, spotkań warsztatowych m.in. dotyczących prawidłowych relacji z dziećmi, uzależnień,
- prelekcje, prezentacje podczas spotkań klasowych dotyczące m.in. otyłości, zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej, uzależnień, cyberprzemocy, sztucznej inteligencji.
- udostępnianie materiałów profilaktycznych dotyczących m.in. zdrowia, wykazu pomocnych instytucji umieszczonych m.in. na stronie internetowej szkoły w zakładce pedagog szkolny, na facebooku szkoły w dzienniku elektronicznym Librus,
- diagnozowanie potrzeb rodziców poprzez udział w badaniach ankietowych,
- wsparcie rodziców w sytuacjach wymagających porady specjalistycznej - wskazywanie instytucji, osób u których można uzyskać pomoc i wsparcie.

Działania o charakterze profilaktycznym przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej skierowane do nauczycieli:

- konsultacje z pedagogiem, pedagogiem specjalnym,
- warsztaty, szkolenia, webinary,
- spotkania, konsultacje ze specjalistami z zewnątrz (m.in. z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Przysusze),
- współpraca w ramach zespołów przedmiotowych,

- udostępnianie materiałów profilaktycznych poprzez dziennik elektroniczny, wskazywanie fachowej literatury,
- diagnozowanie potrzeb nauczycieli poprzez udział w badaniach ankietowych.

Rozdział 3. Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych i działań profilaktycznych w kolejnym roku szkolnym.

Program został przyjęty Uchwałą Rady Rodziców w Zespole Szkół Samorządowych w Kłwowie, Nr 1/2023/2024 w dniu 28.09. 2023r.